

TALOUS, PL 75, 00089 SANOMAT
 (09) 122 2682, FAKSI (09) 122 656,
 hs.talous@sanoma.fi, hs.nimitys-
 @sanoma.fi

TALOUS

Tekes rahoitti monia keikahtaneita yrityksiä vielä niiden konkurssivuonna

► Osa yrityksistä varattomia, konkurssieihinkaan ei ollut varaa

► Hankejohtaja: Pääomasijoittajien arvaamattomuus vaikeuttaa arviointia

Tuomo Pietiläinen
 HELSINGIN SANOMAT

► Konkurssiin ajautuneet yritykset ovat saaneet Teknologian tutkimuskeskuksesta rahaa vielä samana vuonna, kun ne ovat lopullisesti keikahtaneet.

Tällöin sijoitetut valtion rahat menevät suurella todennäköisyydellä hukkaan, eikä niiden avulla synny uutta yritystoimintaa palvelevaa teknologiaa.

Helsingin Sanomien selvitys kertoo, että vuonna 2002–2003 meni konkurssiin yhteensä 70 Tekesin avustusta tai lainaa saanutta yritystä.

Keikahtaneista yrityksistä noin neljännes oli saanut Tekesiltä maksuoroituksen vielä konkurssivuonna. Kahdessa tällaisessa tapauksessa konkurssimenettely on raennut varojen puutteesta. Konkurssi raukeaa varojen puutteeseen, kun yhtiöllä ei ole omaisuutta edes konkurssimenettelyyn eli yhtiö on lähes varaton.

Tekes kertoo edellyttävänsä, että yhtiöt raportoivat keski-

Tekes-rahaa saaneiden yritysten kohtaloita tammikuusta 2002 lähtien

► Tekes rahoittanut saman tai edellisvuoden aikana

+ = yritys jätti käräjäoikeuteen saneerausohjelman. Saneerauksessa maksukyvyttömyys, mutta tervehdytettäväksi olevan yrityksen toiminta ja velat järjestetään velkojen suostumuksella.
 † = konkurssiin menneen yhtiön varat eivät riittäneet velkojen maksuun. Yhtiön toiminta loppuu ja rahoittajat sekä sijoittajat menettävät rahojaan.
 †† = konkurssi raukeaa varojen puutteeseen, kun omaisuus ei riitä edes konkurssiprosessiin.

Yritys	Kohtalo	Paikannuslaitteet	Vuosi	Yritys jätti saneerausohjelman	Tervehdytettäväksi	Luovutettiin konkurssiin	Luovutettiin konkurssiin	Luovutettiin konkurssiin	Luovutettiin konkurssiin
Benefon Oyj	+	Salo	2002	24. 4. 2003	2 753 404				
Spectrum Medical Sciences Oy	†	Helsinki	2002	19. 12. 2002	1 258 330				
Lumeo Software Oy	††	Espoo	2003	17. 10. 2003	1 101 631				
VDL Systems Oy	†	Espoo	2002	24. 4. 2003	876 962				
Taika Technologies Oy	†	Helsinki	2002	28. 8. 2002	830 246				
Food Automation Finland Oy	†	Helsinki	2002	4. 12. 2002	744 592				
Popsystems Oy	†	Espoo	2001	28. 1. 2002	603 256				
Aislo Oy	††	Kemi	2001	5. 2. 2001	436 408				
Tekton Solutions Oy	†	Helsinki	2002	20. 2. 2003	389 377				
Dixcap Oy	†	Helsinki	2003	20. 11. 2003	325 782				
Bellatrix Gaming Technology Oy Ab	†	Helsinki	2002	28. 11. 2003	317 348				
Exact Tools Oy	†	Helsinki	2003	4. 4. 2003	286 045				
Flaxlin Oy	+	Pohja	2001	13. 6. 2002	285 919				
Iocor technology	††	Helsinki	2002	21. 10. 2003	252 704				
Osfix International Ltd Oy	†	Elmäki	2002	16. 12. 2003	226 486				
Hit Wood Oy	†	Iisalmi	2002	16. 5. 2003	225 371				
Decretum Solutions Oy Ltd*	†	Helsinki	2002	9. 12. 2003	201 619				
Rissa Solutions Oyj	†	Espoo	2002	8. 7. 2002	186 400				
Suomen LVI-Tuonti Oy	††	Helsinki	2001	14. 6. 2002	163 611				
Capslock Oy	†	Helsinki	2001	20. 2. 2002	162 123				
Okmassat Oy	+	Perho	2001	20. 11. 2002	135 954				
Republica Jyväskylä Oy	+	Jyväskylä	2002	9. 6. 2003	119 323				
Sunfin Technologies Oy	†	Lahti	2001	13. 2. 2002	106 211				
Keko Technologies Oy ent. Akumiitti Telematics	†	Helsinki	2002	18. 6. 2002	104 160				

Lähde: Tekesin rahoituspäätökset, yritysten luottotiedot

*entinen Nettiparlamenti

**myöhemmin konkurssiin

Koonnut: TUOMO PIETILÄINEN
 CES/HS

määrin kuuden kuukauden väliajoin projektiansa etenemisestä ja yleisestä taloudellisesta tilanteesta. Konkurssiin ajautuneen yrityksen maksuohjelmien näkyvät luottotiedoissa usein jo vuosia ennen yrityksen lopullista kaatumista.

Tekesin hankerahoituksen johtaja Hannu Järvinen sa-

noo, että asiakasyritysten konkurssiseuranta on alettu vasta kehittää.

Järvinen kertoo, että Tekes on kuullut joskus vasta kuukausien päästä valtiokonttorista, että avustusta tai lainaa saanut asiakasyritys onkin keikahtanut. "Olemme kehittäneet asia-

kasuurantaa niin, että hankkeet jaetaan kolmeen riskiluokkaan. Lisäksi satunnaisotannalla valittuissa projekteissa tehdään tilintarkastus", Järvinen sanoo.

Hän myöntää, että seuranta on epäonnistunut silloin, jos täysin konkurssikypsälle yritykselle maksetaan rahaa vielä konkurssivuonna, vaikka it-

se tukipäätös olisi tehty aikaisemmin.

Tekes rahoittaa vuosittain noin 1 800 yritystä, joten prosentuaalisesti konkurssiin menevien yritysten määrä ei ole suuri. Järvinen muistuttaa, että Tekes on riskirahoittaja, joten tietty osa yrityksistä kaatuu aina.

"Varsinaiset luottotappiot ovat pienentyneet koko ajan, elle ne ovat pudonneet muutama prosenttiin koko luottokannasta", Järvinen sanoo.

Tekesin oman arvion mukaan asiakasyrityksistä on mennyt konkurssiin noin 10–30 yritystä vuodessa. Helsingin Sanomien selvityksen mukaan Tekes-rahaa saaneita yrityksiä

kuolee kuitenkin tätä enemmän: vuonna 2002 kaatui 36 yritystä ja viime vuonna 34 yritystä.

Lisäksi yrityssaneeraukseen hakeutui 2002–2003 yhteensä 20 yritystä. Yrityssaneeraus tarkoittaa, että velkojat sopivat maksukyvyttömyyden yrityksen toiminnan ja velkojen osittaisesta armahtamisesta, minkä jälkeen yrityksellä on vielä elinmahdollisuuksia.

"Jossain määrin tässä varmaankin on it-kupla näkyvässä. Sen sijaan bioteknologian yritykset ovat pysyneet pystyssä pääomasijoittajien tekemien yritysjärjestelyjen ansiosta", Järvinen sanoo.

Biotekniikan yritysten kaatumisella olisi suuri vaikutus myös Tekesin luottotappioihin, sillä bio- ja kemianteknologian yritykset ja yhteisöt ovat saaneet yli sata miljoonaa euroa vuosittain 2001–2003.

Tekesillä on ollut vuodesta 2001 lähtien oikeus keskeyttää maksut oman harkintansa mukaan. Järvinen mukaan päätöksen teko on kuitenkin vaikeaa.

"Yrityksen fasadi pidetään pystyssä, ja sitten yhtäkkiä pääomasijoittajat vetävät rahansa pois. Nimenomaan pääomasijoittajien arvaamattomuus on vaikeuttanut arviointia yhtiön elinkelpoisuudesta", Järvinen sanoo.

Hänen mukaansa pääomasijoittajat ovat viime vuosina rahoittaneet yrityksiä niin pieninä ruiskeina, että vuosien päähen meneviä johtopäätöksiä on ollut vaikea tehdä.

Varsinaisia rikosepäilyjä Tekes-varojen väärinkäytöksiä on ollut vähän ja pikkusummista. Tekes teki viimeksi poliisille tutkintapyyntöön asiakasyrityksestään viime vuonna ja sitä ennen poliisin kanssa on asioitu vuonna 1998.

LYHYESTI

Ryanairin toimitusjohtaja Michael O'Leary mainosti joulukuussa lentoja Charleroi-kentältä.

Ryanair arvostelee jyrkästi EU:n kenttäpäätöstä

► Irlantilainen halpalentoyhtiö Ryanair kerää halpalentoyhtiöiden ja alueellisten lentoyhtiöiden rintamaa vastustamaan EU-komission tulossa olevaa päätöstä, joka koskee Belgian Charleroi-lentokentän laskeutumis- ja palvelumaksuja.

Komissio julkaisee tiistaina päätöksensä siitä, pitäisikö Ryanairin maksaa takaisin miljoonia euroja, joita se on saanut alueelliselta Charleroin lentokentältä.

Ennakkotietojen mukaan komission päätös on Ryanair-vastainen. Kiistan ytimenä on se, pitäisikö lentokenttien maksujen olla samanhintaiset ja säännellyt kaikille, vai tulisi siko hinna määrättyä vapaasti markkinoiden mukaan. HS

Nettijohtajille jättikorvas mediariidassa

LOS ANGELES. Kalifornialainen tuomari tuomitsi perjantaina saksalaisen mediajätin Bertelsmann AG:n maksamaan kahdelle entiselle johtajalleen 209 miljoonan euron korvaukset heidän työstään yhteisyrityksessä America Onlinen kanssa.

Jan Henrik Blottner ja Andreas von Büttner käynnistivät vahingonkorvaukskanneensa 2001. Siinä he väittivät auttaneensa kahta mediajättiä vuonna 1995 perustamaan AOL Europe -yhtiön. Bertelsmann myi kolme vuotta sitten oman 50 prosentin osuutensa amerikkalaiselle AOL Time Warnerille 6,7 miljardilla dollarilla. Johtajien mukaan heille kuului osuus tästä yhtiöstä. AP

Minkinnahkojen myynti alkoi

► Turkkistuottajat Oyj:n kansainvälisessä huutokaupassa Vantaalla tarjottiin sunnuntaina runsaat 130 000 eri muunnosminkkiä tyyppeihin kuuluvaa urosten nahkaa. Ne myytiin kaikki pääosin Venäjältä, Hongkongista ja Kreikasta tuleville ostajille.

Nahkojen hintataso vahvistui lievästi joulukuusta. STT

Lumeosta jäi jäljelle pari miljoonaa koodiriviä

► Vuosien Tekes-satsauksesta huolimatta vararikko koitti

► Valtion tukirahan tulokset saattavat jäädä biteiksi tietokoneeseen

Tuomo Pietiläinen
 HELSINGIN SANOMAT

► Espoolaisen Lumeo Software'n kassa tyhjeni viime vuonna niin nopeasti ja täydellisesti, että konkurssipesällä ei ollut varaa edes konkurssimenettelyyn. Yhtiön konkurssi ratkesi viime syksynä varojen puutteeseen, vaikka julkista Tekes-

rahaa oli kaadettu yritykseen 2000–2003 yli miljoona euroa.

Lisäksi yksityiset pääomasijoittajat olivat panneet ainakin toisen miljoona euroa riskirahaa hankkeeseen, jossa kehitettiin kolmiulotteista piirrosohjelmaa teollisuuden suunnittelijoille.

Lumeo sai 176 000 Tekes-euroa vielä viime vuonna eli juuri

ennen lopullista keikahdusta. Tekesin hankerahoituksen johtajalle Hannu Järviselle yhtiön nimi on tuttu, mutta yksityiskohtia hän ei yrityksestä tiedä.

Sen sijaan välikäiseksi pesähoitajaksi valittu, oikeustieteen kandidaatti Kari Pahlman muistaa yhtiön pyörineen aivan viimeiseen asti. "Viimeiset kahdeksan kuukautta käytiin riskirahoittajien kanssa neuvottelevia. Vielä kesällä koitettiin sitten etsiä ostajaa ohjelmistolle, mutta siitä ei ollut saatavissa kuin ehkä tuhat euroa", Pahlman kertoo.

Kun yhtiön kassa oli tyhjä eikä kukaan halunnut maksaa

ohjelmistosta, muuttui yritys ruumiiksi.

Pesähoitaja Pahlman pitää Lumeon tuotetta "teknologisesti erittäin vahvana". Hänen arvionsa mukaan itse yritystoiminta kaatui kuitenkin siihen, että isoilla kilpailijoilla oli samanlaisia tuotteita ja lisäksi rahaa markkinoitiin.

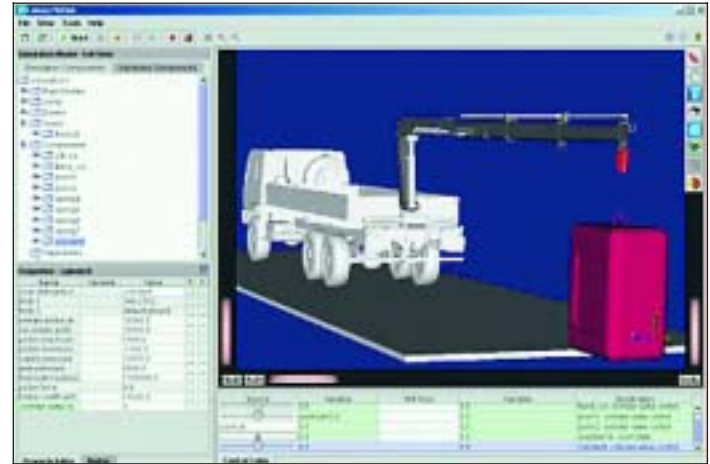
"Yritys sai myytyä muistaakseni viisi lisenssiä Suomeen." Lisäksi ulkomaille meni saman verran tuotteita. Parhaimmillaan Lumeo työllisti 33 henkeä Pohjois-Tapiolan teknologiyhtiön konttorissaan. Nyt yhtiö jatkaa eräänlaisena zombienä palvelimessa, jossa on kolme miljoonaa riviä

ohjelmakoodia.

"Meidän on tarkoitus järjestää huutokauppa tuosta ohjelmistosta, jotta saataisiin varat edes konkurssimenettelyyn. Haluamme saada tähän asian hygienisesti päätökseen", Aura Capitalin osakas Ari Siponmaa sanoo. Aura Capital sijoitti Lumeoon yli miljoona euroa.

Yhtiön entinen toimitusjohtaja Visa Vuorinen on kuitenkin varauksellinen huutokauppaan suhteen. "Tarjosimme jo ohjelmasta nimellistä hintaa, mutta Aura Capital ei sitä myynyt. En usko, että siitä huutokaupasta mitään tulee."

Thaksinilla ja teknologian kehittymisen kannalta tilanne on sikäli heikko, että Lu-

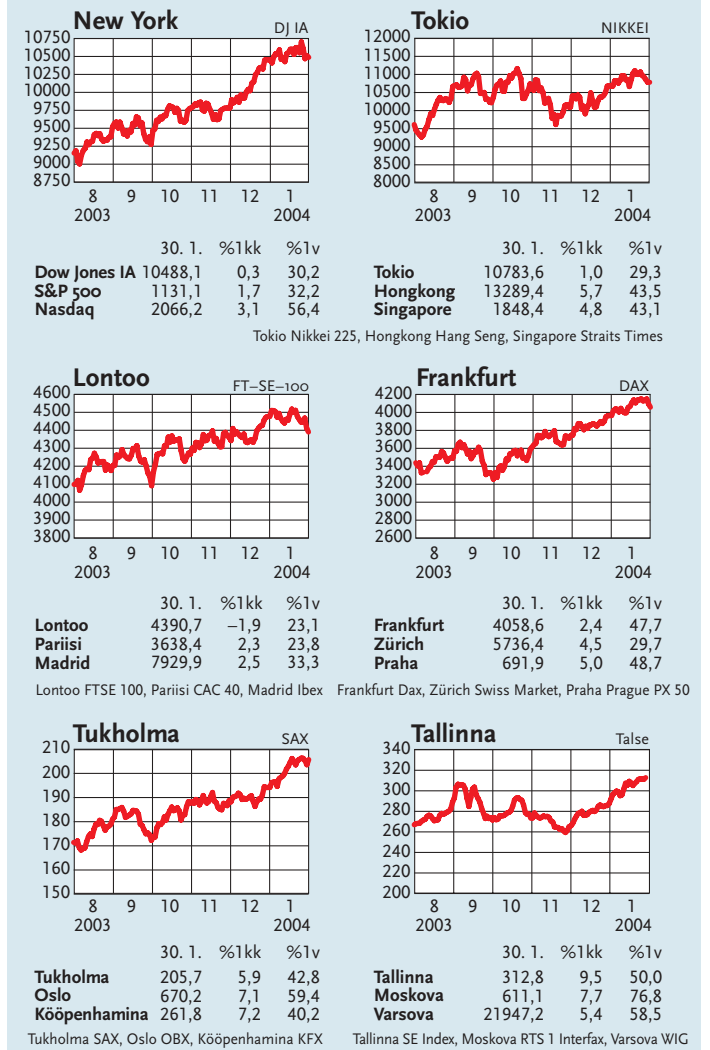

Lumeon piirrosohjelmaa ja yhtiötä itseään esitellään vielä tytäryhtiön Lumeo Inc:n kotisivuilla internetissä.

meon ohjelmiston käyttöönotto edellyttää vanhojen kehittäjien työpanosta. Jos kehittäjät eivät suostu maksamaan koo-

diriveistä Aura Capitalin vaatima hinta, jäävät bitit ikuisiksi ajoiksi palvelimen muistiin.

ULKOMAISET PÖRSSIT

HELSINGIN PÖRSSI

Lintuinfluenssassa hidastelu maksaa

Juha-Pekka Raeste
 HELSINGIN SANOMAT

► Infektioautien professori Heikki Peltola kirjoitti lauantain Helsingin Sanomissa sarsviruksen ja lintuinfluenssan vaikutuksista. Epidemiana sars oli lääkärin silmin varsin pieni: 8 098 sairastunutta ja 774 kuollutta. Silti sars maksoi enemmän kuin Irakin sota.

Lintuinfluenssassa siipikarjasta ihmiseen tarttuva tauti on tapanut kymmenen ihmistä Aasiassa. Jos virus ehtii tarpeeksi pitkään muuntaa virus-

kannoissa, siitä voi syntyä ihmisistä toiseen helposti leviävä, tappava tauti.

Ajatus on riittävän konkreettinen, jotta sijoittaja tai matkailija vaihtaa kohdetta.

Pelon reipas kohtaaminen on usein edullisimpia tapoja pelkojen hallitsemiseen. Huolien vähättele taas maksaa.

Thaksin Shinawatra sai tästä viime viikolla opetuksen.

Thaksin tunnetaan miehenä, joka pönkittää kansalaisten uskoa talouskasvuun.

KOROT

VALUUTAT

